МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ "ХАРКІВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ"

КАФЕДРА ПРОГРАМНОЇ ІНЖЕНЕРІЇ ТА ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ УПРАВЛІННЯ

3BIT

З ЛАБОРАТОРНОЇ РОБОТИ №2 ЗА ТЕМОЮ «ОПЕРАЦІЇ ТА ІНСТРУКЦІЇ С++»»

Виконав студент

групи КН-221в

Шулюпов Єгор Русланович

Перевірив

Асистент кафедри

Ольховий Олексій Михайлович

XAPKIB 2021

Реалізація алгоритмів на мові програмування С++

Мета

- 1) Навчитися реалізовувати різні види алгоритмів на мові програмування С++
 - 2) Закріпити здобуті навички з основ програмування на С++

Хід роботи

Завдання 1.1 Програмна реалізація алгоритму з розгалуженням

Розробити програму розв'язання квадратного рівняння. Програма повинна включати перевірку всіх можливих варіантів вихідних даних. Зокрема, слід перевіряти дискримінант, а також передбачити перевірку, чи рівняння є квадратним. Якщо рівняння виродилося в лінійне, слід передбачити знаходження кореня цього лінійного рівняння, або встановити наявність безлічі розв'язків (відсутності розв'язків).

```
#include <iostream>
#include <cmath>
using namespace std;
int main()
   setlocale(LC_ALL, "UKRAINIAN");
   double a, b, c;
   cin >> a >> b >> c;
   if (a != 0) {
       double d = pow(b, 2) - 4 * a * c;
          if (d >= 0) {
              cout << "x_2 = " << (-b - sqrt(d)) / (2 * a) << endl;
              else {
                  cout << "x_1 = x_2 = " << -b / (2 * a) << endl;
           }
           else {
              cout << "no roots" << endl;</pre>
   else {
       if (b != 0) {
           cout << "x = " << -c / b;
```

```
}
else {
    if (c != 0) {
        cout << "no roots" << endl;
    }
    else {
        cout << "any value" << endl;
    }
}
return 0;
}</pre>
```

Тесты

	input	output
A = 0	0 2 10	-5
B = 0	4 0 -100	5; -5
C = 0	10 -40 0	4; 0
A & B = 0	0 0 14	No roots
A & C = 0	0 13 0	0
B & C = 0	17 0 0	0
A & B & C = 0	000	Any value
B = 0 & (-C/A < 0)	12 0 5	No roots

Завдання 1.2 Програмна реалізація циклічного алгоритму

Розробити програму, яка реалізує алгоритм обчислення виразу:

```
y = 1/(x+2) + 2/(x+4) + ... + (k-1)/(x+2(k-1)) + (k+1)/(x+2(k+1)) + ... + n/(x+2n)
```

Забезпечити перевірку можливих помилок.

```
#include <iostream>
#include <cmath>
using namespace std;
int main()
        double x;
        int k, n;
tryagain:
        cout << "x, n, k: " << endl;</pre>
        cin \gg x \gg n \gg k;
        if (n <= 0 || k > n) {
                 cout << "value must be: n > 0 \mid \mid k \le n " << endl;
                 goto tryagain;
        else {
                 double i = 1, y = 0;
for (i; i <= n; i++) {</pre>
                         if (i != k) {
                                  if ((x + 2 * i) == 0) {
    cout << "error" << endl;</pre>
                                  else {
```

```
y = y + i / (x + 2 * i);
}
cout << y << endl;
}
return 0;
}</pre>
```

Тесты

Input	Output
10 11 -2	Error
-1 4 2	2.17143
-2 5 3	Error (ділення на 0)
351	1.3673

Перевірка результатів

1) Для input
$$x = -1$$
, $n = 4$, $k = 2$

$$y = 1/(-1+2*1)+3/(-1+2*3)+4/(-1+2*4)=1+3/5+4/7=1+(21++20)$$

 $/35 = 1+41/35 = 76/35 = 2,171428571428571$ ≈ 2.17143

2) Для input
$$x = -2$$
, $n = 5$, $k = 3$

$$y = 1/(-2 + 2 * 1) + 2/(-2 + 2 * 2) + 4/(-2 + 2 * 4) + 5/(-2 + 2 * 5) = 1/0 + 2/2 + 4/6 + 5/8 = (1/0 -> Error) 1 + 2/3 + 5/8 = 2,29166 $\approx y = 2.29167$$$

3) Для input
$$x = 3$$
, $n = 5$, $k = 1$

$$y = 2 / (3 + 2 * 2) + 3 / (3 + 2 * 3) + 4 / (4 + 2 * 4) + 5 / (3 + 2 * 5) = 2 / 7 + 3 / 9 + 4 / 12 + 5 / 13 ≈ 1.3673$$

Завдання 1.3 Обчислення добутку

Розробити програму, яка забезпечує читання x і n і обчислює у:

$$y = (x + 1)(x-2)(x+3)(x-4)...(x-2n)$$

```
#include <iostream>
#include <cmath>
using namespace std;
int main()
{
     double x, y = 1;
     int n;
```

```
int i = 1;
cout << " x, n : " << endl;
cin >> x >> n;
for (i; i <= 2 * n; i++) {
        if ((i % 2) == 0) {
            y = y * (x - i);
        }
        else {
            y = y * (x + i);
        }
}
cout.setf(ios::fixed);
cout.precision(12);
cout << y << endl;
return 0;
}</pre>
```

Input	Output
5 2	144
-5 2	504

Завдання 1.4 Обчислення суми

Розробити програму, яка читає значення "eps" (невеличке число — точність обчислень) і обчислює у:

```
y = 1/2 + 1/4 + 1/8 + 1/16 + ...
```

Цикл завершується, якщо новий доданок менше, ніж "eps".

```
#include <iostream>
#include <cmath>
using namespace std;

int main()
{
    double eps, y;
    int i = 1;
    y = 0;
    cout << "eps : " << endl;
    cin >> eps;
    while (1 / (pow(2, i)) >= eps) {
        y += 1 / (pow(2, i));
        i++;
    }
    cout << "y = " << y << endl;
    return 0;
}</pre>
```

input	output
0.125	0.875
0.07	0.875

Перевірка результатів

Завдання 1.5 Індивідуальне завдання

Розробити програму, яка обчислює значення функції в заданому діапазоні.

11, 27
$$y = \begin{cases} \sum_{i=0}^{n-1} \sum_{j=0}^{n-1} \frac{1}{x-i+xj}, & x \le 0 \\ \prod_{i=1}^{n} \left(\frac{1}{x} - \frac{1}{i}\right), & x > 0 \end{cases}$$

```
#include <iostream>
#include <cmath>
using namespace std;
int main()
{
       double x_1, x_2, n, step;
tryagain:
       cout << "x_1, x_2, n, step : " << endl;
       cin >> x_1 >> x_2 >> n >> step;
       if ((n < 1) \mid | (step <= 0) \mid | (x_1 > x_2)) \{ cout << "value must be: (n <= 1) \mid | (step > 0) \mid | (x_1 <= x_2)" << endl;
               goto tryagain;
       else {
               while (x_1 <= x_2) {
                       if (x_1 <= 0) {</pre>
                               double y = 0; int i = 0;
                               if (x_1 != 0) {
                                       for (i; i <= (n - 1); i++) {
                                               int j = 0;
                                               for (j; j <= (n - 1); j++) {
                                                       y += 1 / (x_1 - i + x_1 * j);
                                               }
```

input	output
-2 3 6 1	(x; y): -2; -4.82125
	(x; y):-1;-7.83853
	division by zero (x) 0
	(x; y): (1; 0)
	(x; y): (2; -0)
	(x; y): (3; 0)
-3 -1 5 1	(x; y): -3; -2.8578
	(x; y): -2; -3.91311
	(x; y):-1;-6.45635
7951	(x; y): (7; -0.000356994)
	(x; y): (8; -0.000640869)
	(x; y): (9; -0.000948365)

Вправи для контролю

Завдання 1

Розробити програму, в якій здійснюється читання символів і виведення їх шістнадцяткових кодів.

```
#include <iostream>
using namespace std;
int main()
{
    char i;
    cin >> i;
    cout << i << " " << hex << int(i);
    return 0;
}</pre>
```

Завдання 2

Написати програму, яка зчитує десяткові цілі числа і друкує символи з відповідними кодами.

```
#include <iostream>
#include <string>
using namespace std;
int main()
{
    int t;
    cin >> t;
    cout << to_string(t) << endl;
    return 0;
}</pre>
```

Завдання 3

Написати програму, яка зчитує значення з плаваючою крапкою і виводить округлене значення.

```
#include <iostream>
#include <string>
using namespace std;
int main()
{
    double x;
    cin >> x;
    cout << round(x) << endl;
    return 0;
}</pre>
```

Завдання 4

Розробити програму, в якій здійснюється читання дійсного х та обчислення у (математична функція signum) з використанням інструкції іf:

```
#include <iostream>
using namespace std;
int main()
{
     double x; int y;
     cout << "x = ";</pre>
```

```
cin >> x;
if (x < 0) {
        y = -1;
        cout << "y = " << y << endl;
}
else {
        if (x > 0) {
            y = 1;
            cout << "y = " << y << endl;
        }
        else {
            y = 0;
            cout << "y = " << y << endl;
        }
}
return 0;
}</pre>
```

Завдання 5

Реалізувати попереднє завдання з використанням умовної операції.

```
#include <iostream>
using namespace std;
int main()
{
    double x; int y;
    cout << "x = ";
    cin >> x;
    y = x > 0 ? 1 : x < 0 ? -1 : 0;
    cout << "y = " << y << endl;
    return 0;
}</pre>
```

Завдання 6

Розробити програму, в якій здійснюється читання цілого n та обчислення у відповідно до таблиці:

n	у
0	2
1	4
2	5
3	3
4	1
інші значення	0

Висновок:

Отже, ми навчилися реалізовувати різні види алгоритмів на мові програмування С++, закріпили здобуті навички з основ програмування на цій мові та покращили свої вміння роботи у середовищі програмування Visual Studio.